

# STEI - Intersindical i Intersindical Valenciana, enllaçats per la lluita per una societat més justa, lliure i solidària

Vicent Maurí,  
portaveu de la Intersindical Valenciana

A Pere Polo, Neus Santaner, Biel Caldentey i Miquel Gelabert

A totes les companyes i companys de l'STEI – Intersindical

Parlar de la relació entre l'STEI i l'STEPV i la Intersindical Valenciana és parlar d'una relació antiga, molt antiga, d'una relació entre amigues i amics, companyes i companys de moltes lluites, algunes guanyades i altres perdudes, és parlar de sindicalisme, ensenyament, llengua, cultura, país, solidaritat, transformació social i de tantes altres coses que ens enllacem a través de la nostra mar blava.

Com diu la dedicatòria del llibre “35 anys fent camí, el sindicalisme autònom i assembleari a l'ensenyament al País Valencià”, editat en 2010 i coordinat pel Joan Blanco:

“La història de les organitzacions és la història de les persones que li donen vida, que s'entreguen a aportar les seues il·lusions i esperances. Moltes d'aquestes persones ja no estan entre

*nosaltres, viuen en la nostra memòria. Altres continuen la lluita al seu lloc de treball o des d'una nova situació de merescuda jubilació. I totes mantenen dia a dia la flama d'un futur millor.*

*Aquest llibre és un acte d'homenatge a la generació de companyes i companys que ens van obrir el pas i va posar les bases del sindicat de l'ensenyament. Un sindicalisme plural i integrador que sorgia de les cendres del franquisme per unificar, en un mateix moviment, la defensa dels drets laborals, la renovació pedagògica i la construcció de l'escola valenciana com a eina vertebradora d'un País Valencià més lliure i solidari”.*

I així és, la història compartida de les nostres organitzacions és la de moltes persones, moltes dones, molts homes, que han treballat de valent, des dels anys 70 del segle passat, per construir un sindicalisme de classe, nacional, assembleari, autònom, feminista, confederal, reivindicatiu, primer a l'ensenyament i, més tard, intersectorial i intersindical.

Nosaltres, com cantava el Raimon, venim:

“d'un silenci,  
antic i molt llarg,  
de gent que va alçant-se,  
des del fons dels segles,  
de gent que anomenen,  
classes subalternes”.

La nostra història va més enllà de la fundació formal dels primers STEs arreu de l'Estat espanyol, també al País Valencià i a les Illes Balears, l'any 1977 i de la constitució de la Unió Confederal de Sindicats de Treballadors de l'Ensenyament (UCSTE) el 18 de gener de 1978.

Les nostres arrels està en la lluita obrera i popular, en el treball exemplar de moltes persones lluitadores, sindicalistes i mestres que ens van ensenyar el camí en la defensa de la classe obrera i de l'emancipació social i nacional. La revolta del petroli a l'Alcoi de 1873, les vagues de les cases Piera i Maneu, o moltes altres accions del moviment obrer a les Illes Balears, el



País Valencià, la nostra estimada Catalunya, l'Estat espanyol o arreu del món estan presents en la nostra política sindical de cada dia.

Però també l'exemple de sindicalistes compromeses com l'Aurora Picornell afusellada a Porreres, o les valencianes Amèlia Jover i Alejandra Soler o molts i moltes altres a les quals hem de retre homenatge per reparar i recuperar la seua memòria. També som hereus de les experiències de la Institució Lliure de l'Ensenyament, l'Escola Nova o l'Escola Moderna de Francesc Ferrer i Guàrdia, o del compromís de les mestres i els mestres de la II República que van lluitat per l'educació d'una ciutadania crítica, empoderada i capaç de construir una nova societat. Una experiència truncada pel colp d'estat feixista que va suposar la repressió, la mort o l'exili d'una gran generació irrepensible de docents. Així com de les lluitadores i lluitadors antifeixistes i antifranquistes que van combatre a casa nostra la Dictadura per recuperar un règim de llibertats democràtiques i de recuperació de les nostres institucions d'autogovern que ens van arrabassar el 1707 i el 1715 pel "dret de conquesta".

La nostra història és també la història del moviment assembleari de les treballadores i dels treballadors de l'ensenyament que van organitzar-se i lluitar per recuperar una escola democràtica, laica, inclusiva, renovadora, de qualitat, al servei de les classes populars i del país. Una escola arrelada al territori, en la nostra llengua compartida, el català. Una història que és inseparable de la lluita contra la dictadura i per la democràcia que moltes altres organitzacions i persones van dur endavant durant els anys 70. És, en eixe moment, quan el professorat a molts llocs de l'Estat decideix donar un pas endavant i constituir els STEs, l'STEI en les Illes Balears i l'STEPV al País Valencià.

Uns sindicats que hem estat, i som, referents per una part molt important de les treballadores i treballadors de l'ensenyament, de la Comunitat Educativa i de les nostres respectives societats. Els nostres sindicats han revalidat majories sindicals importants des de les primeres eleccions sindicals, majories simples o majories absolutes. Uns resultats electorals que han suposat el reconeixement del nostre model sindical, la nostra pràctica i

política sindical i de la feina que hem estat fent des de fa 40 anys.

La nostra veu ha estat la veu de les treballadores i treballadors de l'ensenyament, de tots els sectors, de la pública, universitària i no universitària, de la privada, de tots els estaments: professorat, personal d'administració i serveis. També la de la Comunitat Educativa, també la de moltes entitats socials i polítiques, amb la qual hem estat treballant, conjuntament, colze a colze, per reivindicar un lloc escolar per cada alumne, escoles dignes i universalització de l'educació en èpoques pretèrites, a l'eixida de la Dictadura; i ara, com sempre, un model d'escola pròpia, arrelada al nostre país, on la nostra llengua siga la llengua vehicular als nostres centres docents des de l'educació infantil a la universitat.

STEI – Intersindical va decidir donar un pas endavant, en el seu V Congrés per incorporar nous sectors laborals en la perspectiva d'enfortir una pràctica sindical que fa de la participació i la consulta l'eix de la seva actuació. Paral·lelament, STEPV també va decidir obrir el seu sindicat a altres sectors

laborals al seu V Congrés celebrat en 1992.

Tots dos sindicats vam passar a ser intersindicals. Unes intersindical que tenim una notable implantació en les administracions (educació, sanitat, administració autonòmica, local...), ensenyament privat i empreses públiques, així com una incipient però cada dia major implantació, encara que asimètrica i desigual, a l'àmbit privat però que ens fa avançar com un referent de les treballadores i treballadors i de moltes organitzacions culturals, socials, laborals i polítiques degut al nostre magnífic treball sociopolític.

La nostra pràctica sindical, tenint el centre de treball i les assemblees com a llocs naturals de decisió, està basada en la democràcia, la participació i l'assemblearisme per garantir que les treballadores i treballadors decideixen sobre tots els assumptes laborals que els afecten. Aquesta n'és una diferència significativa amb el sindicalisme tradicional. Un sindicalisme autònom i assembleari que ha resistit els embats del poder, d'altres organitzacions i de molta gent interessada en acabar amb la nostra independència i autonomia sindical. Una autonomia que molesta, molt, massa, al poder establert i que és la nostra garantia per defensar les treballadores i treballadors, el nostre model d'escola i de societat, la nostra llengua compartida, davant dels abusos i atacs dels governants, siguen els que siguen, i dels que realment tenen el poder. Per això, el camí que vàreu obrir amb la creació de l'Escola de Mitjans Didàctics ha estat un exemple a seguir, una bona eina per informar, formar i empoderar l'afiliació i les treballadores i treballadors davant les polítiques neoliberal. Actes, seminaris, cursos, xerrades, congressos, fullets o llibres sobre diversos assumptes han estat una part de la gran tasca de la vostra Escola. Recordem llibres com: "Educació, globalització i democràcia", "Educació, diversitat cultural i ciutadania", "Educació, globalització i sindicalisme" o tants altres que han servit per entendre el que passa a casa nostra però també al món, i per dissenyar les nostres alternatives davant la situació local i mundial.

També altres iniciatives pedagògiques o divulgatives han estat molt seguides i interessants. En aquest punt, la formació i la informació; també la Intersindical Valenciana va posar en marxa la seua Escola Sindical de Formació "Melchor Botella" que ha fet, i fa, una tasca molt necessària sobre al formació sindical i laboral. Ara per ara, són milers de persones les que han participat en les nostres activitats formatives, unes activitats de molta qualitat i ben considerades per les persones participants. És evident que la formació travessa una crisi per l'ús i l'abús que determinats sindicals n'han fet, però no és menys cert que un sindicalisme compromès i transformador no pot renunciar a fer-la per donar una visió de classe en tots els àmbits de la vida, també la laboral. En eixe sentit ens hem de reclamar hereus del sindicalisme de finals del segle XIX i principis del XX, que es dedicava no només a lluitar per la millora de les condicions laborals de les treballadores i treballadors sinó també la formació de la classe obrera com una eina clau per la seua emancipació social.

En algunes ocasions hem compartit publicacions, també a la USTEC-STES, com aquella revista de gran qualitat sobre el suecà Joan Fuster que va coordinar la Rosa Roig. Una revista dedicada íntegrament a l'homenot de Sueca. O les revistes sobre l'educació en el món que van ser pensades a la benvolguda ciutat de Lima, amb l'amic Sigfredo Chiroque i l'amiga Isabel Rivera de l'Institut de Pedagogia Popular del Perú. En una conversa després del Seminari Internacional,

vam pensar que estaria bé arreplegar les experiències educatives d'arreu del món i compartir-les en algun format. Doncs bé, aquella idea es va plasmar en dues magnífiques revistes amb articles de gran qualitat de persones d'Europa i Amèrica editades conjuntament per USTEC-STES, STEI i STEPV.

I parlant de la USTEC-STES, hem de parlar del protocol de treball conjunt que mantenim la Intersindical Valenciana, la Intersindical Alternativa de Catalunya i l'STEI-Intersindical per treballar cooperativament en aquells aspectes comuns i per reforçar la nostra acció sindical. Una relació molt estreta, de germanor, que mantenim totes tres intersindicals i que, en moments com els actuals, és més necessària que mai. A més, l'STEI i la Intersindical Valenciana també som fundadors de la Confederació Intersindical que agrupa diversos sindicats i intersindicals de l'Estat espanyol. Totes dues organitzacions hem coincidit també en les reunions dels òrgans confederals i les jornades, congressos i trobades realitzats com la darrera jornada sindical a Xixón on vam estar presents en l'acte de protesta pel lliurament del premi a la Concòrdia a la Unió Europea. Una Unió Europea que barra el pas a les persones que busquen refugi fugint de la guerra, l'explotació o la misèria. Un premi que no es mereixen de cap manera. La convivència de les delegacions il·lenques i valencianes a moltes de les trobades també ha servit per aprofundir en les nostres relacions personals i sindicals.







És clar que STEI-Intersindical i Intersindical Valenciana hem seguit camins paral·lels, de vegades camins convergents i d'altres divergents, però sempre hem tornar a eixos camins que ens acosten com a sindicats germans. També en el camp de les relacions internacionals i de la cooperació hem vist com heu traçat una camí a seguir. La lectura del llibre "Contam les nostres experiències" demostra la gran feina que STEI i Ensenyants Solidaris heu fet a diversos països del món com ara Perú, El Salvador, Guatemala, Hondures... Eixa tasca nosaltres l'hem vista en primera persona en eixos països quan hem col·laborat, modestament, en diverses activitats. El reconeixement a un model de cooperació, d'igual a igual, fugint de l'eurocentrisme, clientelisme o de la reproducció del sistema que caracteritza una bona part de la cooperació internacional gràcies al qual heu aconseguit, no sense dificultats, realitzar un treball força reconegut per moltes institucions, organitzacions i persones d'arreu del món, especialment d'Amèrica Llatina. Nosaltres hem après molt de la vostra manera de fer i, a poc a poc, volem seguir eixe camí. De moment tenim l'instrument, la Intersindical Solidària, que està realitzant activitats de sensibilització amb entitats com Perifèries, Entrepobles o Cedsala, però tenim pendent la posada en marxa de projectes de cooperació internacional seguint el vostre camí.

I arribats ací, creiem que cal fer un reconeixement a la tasca del Pere Polo

i del Juan Rodríguez que són els caps visibles de la tasca que hem fet moltes companyes i companys de l' STEI i d'Ensenyants Solidaris al llarg de dècades.

També hem coincidit en valorar la importància de les relacions internacionals amb altres sindicats o organitzacions populars. La nostra lluita sindical a Palma, Maó, Alacant o Castelló és una lluita que cal emmarcar en la lluita contra la globalització i les polítiques neoliberals que també apliquen a Buenos Aires, Lima o Sao Paulo. Per això, és necessària la participació en instàncies internacionals com el Fòrum Social Mundial, el Fòrum Mundial d'Educació, les xarxes sindicals internacionals com la Internacional de l'Educació, la Confederació d'Educadors Americans, la Xarxa Internacional de Solidaritat o trobades com "Pedagogía" o "Universidad" que es fan a Cuba cada dos anys. Una participació que suposa enriquir la nostra pràctica sindical amb les experiències d'altres sindicats i moviments populars i també la necessària articulació de la solidaritat internacional activa i de l'activació del moviment sindical i social, per tal d'impedir que les polítiques neoliberals s'apliquen a casa nostra però també a qualsevol indret del món.

Els dos sindicats vam participar en la constitució de la Xarxa Mundial dels Drets Col·lectius dels Pobles, impulsada pel CIEMEN, amb l'assistència a diversos esdeveniments internacionals que hi va organitzar com ara a Tunísia, Kurdistan, Senegal, Brasil o Turquia.

Hem anat juntes i junts per moltes ciutats del món parlant en la nostra llengua compartida, moltes ciutats dels territoris de parla catalana, de l'Estat, d'Europa i de la resta del món i, com sempre, de l'Amèrica Llatina. Una llengua que està fortament atacada per l'Estat espanyol com també ho estan moltes altres llengües a països com Brasil, Perú o Guatemala. Per això hem compartit amb professorat, comunitats i organitzacions, d'eixos i altres països, els efectes de la globalització i uniformització, del pervers plurilingüisme com a excusa per implantar l'anglès a costa de fer desaparèixer les llengües pròpies de molts pobles, també de la nostra llengua, com va passar amb el TIL del president Bauzá o el decret de Plurilingüisme de la consellera Català.

Per sort no ho van aconseguir i ho vàrem aturar als carrers, als jutjats i a les urnes. I ho férem, de la millor manera, enllaçats per la llengua, uns territoris enllaçats per la llengua, sabent que el nostre futur passa per la defensa global de la llengua que és de totes i tots. Sobre això, la Maria Antònia Font en sap molt i és una persona clau tant en la resistència com en el disseny d'estratègies locals i globals per aconseguir-ho. El treball als Enllaçats per la Llengua, la FOLC o a tantes i tantes xarxes i entitats de defensa de la llengua ens omplen de satisfacció i d'esperança per a un futur millor per a la nostra llengua, el nostre país i la nostra gent. La nostra gent, moltes valencianes i valencians, estan enllaçats amb vosaltres, en viure i treballar a les Illes Balears, en especial a l'illa d'Eivissa on la "colònia" valenciana és especialment gran.

El treball sindical que anem fent cada dia, des dels nostres centres de treball, des dels nostres barris, ciutats i pobles, des de la nostra xicoteta part de la Mediterrània, la nostra mar compartida, que ens separa però alhora ens uneix, és necessari per a conquerir nous drets per la classe treballadora. Nosaltres volem seguir unides i units, enllaçades i enllaçats, amb la gent de l' STEI – Intersindical, treballant, de valent, per avançar envers una societat més lliure, més justa i més igualitària, i poder celebrar dintre de poc els cinquanta anys de sindicalisme digne i transformador. ■